

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

14 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Elena Covalenco,

Judecători – Ion Guzun, Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 mai 2018, declarat în propria cauză penală de către inculpatul

Cazacu Valeriu XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

- în instanța de fond de la 12.07.2017 până la 28.12.2017;

- în instanța de apel de la 06.02.2018 până la 25.05.2018;

- instanța de recurs de la 07.08.2018 până la 14.11.2018.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 28 decembrie 2017, Valeriu Cazacu a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal și în baza acestei legi, prin aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Valeriu Cazacu la 13.05.2017, ora 21.30, aflându-se la domiciliul surorii sale Ludmila Cazacu, din XXXXX, în cadrul unui conflict, urmărind scopul cauzării de leziuni corporale unui membru de familie, a doborât-o jos pe sora sa, iar apoi intenționat i-a aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele pe diferite porțiuni ale corpului, în rezultat pricinuindu-i acesteia vătămări corporale sub formă de fractura osului radial stâng în 1/3 medie, fără deplasarea fragmentelor, care se atribuie la categoria de vătămări corporale medii.

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul, prin care a solicitat casarea acesteia și rejudecarea cauzei, indicând ca examinarea cauzei a fost neobectivă și superficială.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 mai 2018, apelul declarat de către inculpat a fost admis din alte motive decât cele indicate, casată sentința, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Valeriu Cazacu, a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal și în baza acestei legi i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

4.1. În motivarea deciziei, instanța de apel a constatat că, motivarea soluției contrazice dispozitivul sentinței, or din materialele cauzei se constată că prezenta cauză a fost examinată de prima instanță conform procedurii generale în lipsa inculpatului, instanța însă în dispozitiv indicând că judecarea a avut loc conform procedurii simplificate prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală, fapt ce condiționează casarea sentinței și rejudecarea cauzei în vederea corectării erorii admise.

Instanța de apel a conchis că vinovăția inculpatului a fost pe deplin dovedită prin probele administrate în respectiva cauză penală și anume: *procesul-verbal de constatare a infracțiunii din 25.05.2017 (f.d.5); înștiințări telefonice din 13.05.2017 (f.d.11,12); cererea părții vătămate Ludmila Cazacu din 13.05.2017, cu privire la luarea măsurilor în privința lui Valeriu Cazacu pe faptul acțiunilor ilegale ale acestuia (f.d.13); procesul-verbal de cercetare a gospodăriei părții vătămate Ludmila Cazacu din 13.05.2017 (f.d.14); explicația părții vătămate Ludmila Cazacu din 13.03.2017 (f.d.15); raport de constatare nr.110 D din 23.05.2017 în privința Ludmilei Cazacu, potrivit căruia fractura osului radial stâng în 1/3 medie cu deplasarea fragmentelor se califică ca vătămări corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată, a putut fi pricinuită prin acțiunea unui corp dur contondent sau prin lovire de acesta, posibil la timpul indicat (f.d.17-19); foto tabel (f.d.20); încheierea Judecătoriei Fălești și ordonanța de protecție din 27.09.2017, în baza căreia față de Valeriu Cazacu au fost aplicate măsuri de protecție a victimei Ludmila Cazacu (f.d.21-23); raport de expertiză judiciară nr.132D din 14.06.2017 potrivit căruia, la partea vătămată Cazacu Ludmila, au fost depistate vătămări corporale sub formă de fractura osului radial stâng în 1/3 medie, fără deplasarea fragmentelor, care se atribuie la categoria de vătămări corporale medii. Fractura osului radial putea fi cauzată prin lovire în regiunea antebrațului cu un obiect dur contondent cu suprafața de acțiune limitată (f.d.28); caracteristica eliberată pe numele Ludmilei Cazacu (f.d.31); certificat eliberat pe numele Ludmilei Cazacu (f.d.32); procese-verbale din 05.06.17 și din 28.06.2017, de audiere a părții vătămate Ludmila Cazacu (f.d.34, 35-36); procesul-verbal de audiere a lui Valeriu Cazacu în calitate de bănuit din 12.06.2017 (f.d.53-55) copiile sentințelor de condamnare a lui Valeriu Cazacu (f.d.64-65, 67-69, 70-72); procesul-verbal de audiere a lui Cazacu Valeriu în calitate de învinuit din 07.07.2017 (f.d.75); certificat eliberat pe numele lui Valeriu Cazacu, prin care se atestă că acesta nu are viză de reședință pe teritoriul XXXXX (f.d.117).*

Astfel, instanța de apel a statuat că, probele administrate în cadrul prezentei cauze penale formează un ansamblu probator, prin care se dovedește pe deplin vinovăția inculpatului Valeriu Cazacu în fapta adusă în învinuire, totodată fiind combătute argumentele, invocate de apărare atât în cererea de apel, cât și în cadrul ședinței, cu privire la prezența în acțiunile sale a legitimei apărări.

Totodată, instanța de apel a menționat că, la etapa urmăririi penale, fiind audiat în calitate de bănuț (f.d.53-55) și ulterior de învinuit (f.d.75), Valeriu Cazacu și-a recunoscut vinovăția în comiterea faptei imputate, relatând în detalii evenimentele produse în seara din 13.05.2017 referitor la conflictul apărut între el și sora sa.

Mai mult, instanța de apel a indicat că, declarațiile lui Valeriu Cazacu la etapa urmăririi penale, cu privire la loviturile aplicate de către acesta părții vătămate, coroborează cu declarațiile părții vătămate Ludmila Cazacu de la urmărirea penală (f.d.34, 35-36), în prima instanță (f.d.146) și ulterior în instanța de apel.

Cu referire la alegerile inculpatului precum că, cercetarea judecătorească a avut loc în lipsa acestuia, instanța de apel le-a respins, or ultimul a primit rechizitoriul contra semnătură la 07.07.2017 (f.d.81). Ulterior, din motiv, că și-a schimbat domiciliul, Valeriu Cazacu a fost telefonat și informat despre data ședinței de judecată și necesitatea prezentării (f.d.87). Fiind dispusă aducerea silită în privința lui Valeriu Cazacu, acesta nu a fost găsit la adresele indicate (f.d.98, 99, 115, 116, 117,118). Dat fiind faptul că măsurile întreprinse de către instanța de judecată în vederea prezentării inculpatului în ședința de judecată au eșuat, s-a recurs la aplicarea față de ultimul a arestării preventive și anunțarea lui în căutare (f.d. 122-126). În privința lui Valeriu Cazac la 14.09.2017 a fost deschis dosar de căutare (f.d.133) și în vederea netergiversării examinării cauzei, instanța de judecată a purces la soluționarea acesteia în lipsa inculpatului.

Mai mult ca atât, instanța de apel a indicat că, drepturile inculpatului, au fost respectate inclusiv prin participarea ultimului la examinarea cauzei în ordine de apel, acesta fiind audiat pe marginea învinuirii aduse, participând inclusiv și la audierea părții vătămate, fiindu-i acordată posibilitate de a face referire la probele scrise din materialele cauzei.

La stabilirea și individualizarea pedepsei penale instanța de judecată a ținut cont de faptul că, inculpatul a comis infracțiunea ce se atribuie categoriei celor grave, în consecință părții vătămate fiindu-i cauzat un prejudiciu fizic, nu are persoane la întreținere, se caracterizează negativ la locul de trai, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, anterior a fost condamnat penal de 3 ori pentru săvârșirea infracțiunilor cu intenție, inclusiv pentru vătămarea intenționată medie a integrității corporale, antecedentele penale fiind stinse; anterior a mai aplicat violența psihică și fizică în privința părții vătămate motiv din care în temeiul încheierii Judecătorei Fălești din 27.09.2017 a fost emisă ordonanța de protecție a victimei violenței în familie

Ludmila Cazacu, prin care agresorului Valeriu Cazacu i-au fost aplicate un șir de restricții prevăzute de lege pe un termen de 3 luni.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia precum că corijarea inculpatului este posibilă doar prin aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, în acest sens reținându-se circumstanțele în care a fost săvârșită infracțiunea incriminată inculpatului, având la bază pericolul social al faptei săvârșite de inculpat în coraport cu urmările prejudiciabile a faptei și relațiile sociale afectate.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpat prin care solicită casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei spre rejudecare.

Recurentul susține că acțiunile acestuia constituie legitima apărare, or ultimul s-a apărat de sora acestuia.

Totodată, inculpatul menționează dezacordul cu aprecierea probelor de către instanțele anterioare, susținând că hotărârile anterioare sunt nefondate.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care se solicită declararea inadmisibilității recursului, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal constată că, din textul recursului reiese că recurentul și-a întemeiat recursul pe temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (pct. 5. din decizie), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4.1. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului și încadrarea juridică justă a acțiunilor infracționale ale acestuia, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar.

Astfel, Colegiul penal ține să remarce faptul că, nerecunoașterea vinei de către inculpat nu îl absolvește pe inculpat de răspundere penală, iar poziția acestuia precum că acțiunile lui constituie legitima apărare, este combătută de cumulul de probe administrate în respectiva cauză penală și anume, *procesul-verbal din 13.05.2017 de cercetare a gospodăriei părții vătămate Ludmila Cazacu (f.d.14); declarațiile părții vătămate din 13.03.2017 (f.d.15); raportul de constatare nr.110 D din 23.05.2017 în privința Ludmillei Cazacu (f.d.17-19); foto tabel (f.d.20); încheierea Judecătoriei Fălești și ordonanța de protecție din 27.09.2017 (f.d.21-23); raportul de expertiză judiciară nr.132D din 14.06.2017 (f.d.28); declarațiile lui Valeriu Cazacu în calitate de bănuț (f.d.53-55).*

Totodată, Colegiul penal reține că, inculpatul Valeriu Cazacu la etapa urmăririi penale și-a recunoscut vinovăția în comiterea faptei imputate, relatând în detalii evenimentele produse în seara din 13 mai 2017, referitor la conflictul apărut între el și sora sa, declarațiile acestuia fiind în deplină concordanță cu cumulul de probe administrat în respectiva cauză penală.

Mai mult, Colegiul penal susține că, potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței*).

Pe lângă aceasta, recursul vizat este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat probele și circumstanțele cauzei (pct. 5. din decizie). Însă, pornind de la relevanțele art. 6 pct. 11¹), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune

apărarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct. 5. din decizie), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea CtEDO, pct. 20, Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat. Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat. Prin urmare, odată ce recursul ordinar este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 mai 2018, de către inculpatul *Cazacu Valeriu XXXXX* în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la *12 decembrie 2018*.

Președinte:

Elena Covalenco

Judecători:

Ion Guzun

Iurie Diaconu